

24.5.2021

Kansalliskielistrategian ohjausryhmän kokous / Möte i styrgruppen för nationalspråksstrategin

Aika / Tid	18.5.2021 klo/kl. 9.00–10.30
Paikka / Plats	Teams
Osallistujat / Deltagare	Anna-Maja Henriksson (varapj/vice ordf.), Henrik Haapajarvi (varapj/vice ordf.), Johanna Sumuvuori (Pekka Haaviston varajäsenenä/Pekka Haavistos suppleant), Tuomo Puumala (Annika Saarikon varajäsenenä/Annika Saarikkos suppleant), Dan Koivulaakso (Jussi Saramon varajäsenenä/Jussi Saramos suppleant), Ulla-Maija Forsberg, Kjell Skoglund, Christina Gestrin, Anni Koivisto, Niclas Slotte, Markku Mölläri, Krista Sirén, Corinna Tammenmaa, Anna Kiiskinen (sihteeri/sekreterare)
Estyneet / Frånvarande	Pekka Haavisto, Annika Saarikko, Jussi Saramo, Minna Karhunen, Merja Ylä-Anttila, Sanna Vahtivuori-Hänninen

Kokouspöytäkirja / Mötesprotokoll

1 Kokouksen avaus / Mötet öppnas

Ohjausryhmän ensimmäinen varapuheenjohtaja oikeusministeri Anna-Maja Henriksson toimi kokouksen puheenjohtajana ohjausryhmän puheenjohtajan pääministeri Sanna Marinin ollessa estynyt. Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.04. /

Styrgruppens första vice ordförande justitieminister Anna-Maja Henriksson fungerade som mötets ordförande eftersom styrgruppens ordförande statsminister Sanna Marin var förhindrad. Ordföranden öppnade mötet kl. 9.04.

2 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite 1) / Godkännandet av protokollet från senaste mötet (bilaga 1)

Ohjausryhmän edellisen kokouksen 6.4.2021 pöytäkirja hyväksyttiin / Protokollet från styrgruppens senaste möte 6.4.2021 godkändes.

3 Kielitaitolaki ja ruotsinkielentaitoisen henkilöstön saatavuus / Språkkunskapslagen och tillgången till svenskspråkig personal

Oikeusministeriön yksikönpäällikkö, kieliasianneuvos Corinna Tammenmaa esitteli kokousmateriaalin liitteenä ollutta kielitaitolakia ja ruotsinkielentaitoisen henkilöstön saatavuutta koskevan muistion sisältöä.

Christina Gestrin (Folktinget) piti ongelmallisena, että ruotsinkieliset eivät pysty korkeakouluopintojen kautta osoittamaan molempien kotimaisten kielten taidon, vaan heiltä vaaditaan kielitutkintoa. Hän ehdotti, että pitäisi selkeämmin määritellä milloin toisen kotimaisen kielen hyvä, eikä erinomainen, osaaminen riittäisi julkishallinnon tehtävissä. Tämä voisi olla kompromissi, jolla helpotettaisiin ruotsinkielisten hakeutumista julkishallinnon tehtäviin ja myös varmistettaisiin, että suomenkielisillä on tarvittava ruotsin kielen taito. On selvää, että vaatimus ruotsin kielen tyydyttävästä taidosta ei riitä varmistamaan julkishallinnon palveluiden saatavuutta ruotsin kielellä. Kielitaitoa tulisi myös voida vahvistaa ja kehittää työssä. Gestrin totesi myös, että kielitutkinnon hinta on kohtuuttoman korkea, erityisesti nuorelle henkilölle työuran alussa.

Niclas Slotte (Ahvenanmaan maankunnan hallitus) muistutti, että Ahvenanmaan kielellisen aseman johdosta valtion viranomaiset, jotka toimivat Ahvenanmaalla ovat yksikielisesti ruotsinkielisiä. Hän piti ehdotusta käänteisistä kielitaitovaatimuksista kiinnostavana.

Anni Koivisto (Saamelaiskäräjät) totesi, että samanlaista tarkastelua kielitaitovaatimuksista (esim. käänteiset kielitaitovaatimukset) tarvittaisiin myös saamen kielen taidon varmistamiseksi. Tällä olisi mm. helpottava vaikutus valtion rajojen yli rekrytoinnissa, koska saamelaisia asuu neljän eri valtion alueella. Koivisto ehdotti, että näitä kysymyksiä voisi tarkastella lähemmin kielipoliittisessa ohjelmassa, jota puheenjohtaja kannatti.

Dan Koivusalo (vas.) katsoi, että toisen kotimaisen kielen taidon osoittamista tulisi helpottaa. Hän nosti myös esiin käytännön ongelmat kielitutkinnon suorittamisessa. Tutkintoja järjestetään kerran kuukaudessa ja koronaepidemiasta johtuen niihin voi osallistua kerrallaan vain 9 henkilöä. Tämän lisäksi tutkintoon ilmoittaudutaan kirjeitse. Puheenjohtaja totesi, että nämä käytännön haasteet tulisi nostaa esiin virkamiestasolla.

Henrik Haapajärvi (sd.) piti erillistä kielitutkintoa raskaana ja tiedusteli samalla muistion statusta ja sen suhdetta strategiaan. Hän katsoi, että muistion sisältämä ensimmäinen ehdotus on hyvä, mutta suhtautui varauksellisemmin toiseen ehdotukseen.

Puheenjohtaja totesi, että on huolestuttavaa nähdä luvut ruotsinkielisten osuudesta valtionhallinnossa. Tämä on vääristymä, johon on suhtauduttava erittäin vakavasti ja kielitutkinnosta on selkeästi muodostumassa este ruotsinkielisten hakeutumiselle valtionhallinnon tehtäviin. Kehityksen taustalla on myös hallintouudistukset, joiden kautta

valtion viranomaisilla on enemmistökielenä suomi. Kielikokeen kustannus 454 euroa on suuri kustannus kenelle tahansa ja se on myös yhdenvertaisuuskysymys. Puheenjohtaja totesi, että tulee miettiä kuinka paljon kansalliskielistrategiassa voidaan linjata tästä kysymyksestä. Puheenjohtaja totesi myös kannattavansa Christina Gestrinin (Folktinget) puheenvuorossa esiin nostettua ehdotusta siitä, että toisen kotimaisen kielen hyvä osaaminen riittäisi, koska muodostuu selkeä epätasapaino, kun aina vaaditaan erinomaista suomen kielen ja tyydyttävää ruotsin kielen taitoa.

Kjell Skoglund (suomalais-ruotsalainen kauppakamari) katsoi myös, että kielitutkinnon hinta on korkea. Skoglund nosti esimerkkinä esiin ministeri Lintilän vierailu Tukholmassa, jossa ministeriä oli tulkattu englanniksi. Suomalaisten tulisi ymmärtää, että ruotsin kielen taito on suuri etu Ruotsin markkinoilla. Hän nosti myös esiin kokemuksen kielitaidon koetusta tasosta, joka vaikuttaa kielen käyttöön ja johtaa siihen, että epävarmat jättävät kielen käyttämättä ja siirtyvät englannin käyttöön.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelu merkitään tiedoksi ja että virkamiespuolella mietitään, miten muistio huomioidaan kansalliskielistrategiassa. /

Justitieministeriets enhetschef, språkrättsrådet Corinna Tammenmaa presenterade den till mötesmaterialet bifogade promemorian om språkkunskapslagen och tillgången till svenskspråkig personal.

Christina Gestrin (Folktinget) ansåg det vara problematiskt att de svenskspråkiga inte genom högskolestudier kan påvisa kunskaper i båda inhemska språken, utan att de måste avlägga en språkexamen. Hon föreslog att man tydligare ska definiera när det för tjänster i statsförvaltningen räcker med goda, och inte utmärkta kunskaper i de inhemska språken. Detta kunde vara en kompromiss som gör det lättare för svenskspråkiga att söka sig till uppgifter inom den offentliga förvaltningen och som också säkerställer att de finskspråkiga har de kunskaper i svenska som behövs. Det är klart att kravet på nöjaktiga kunskaper i svenska inte säkerställer tillgången till tjänster på svenska inom den offentliga förvaltningen. Språkkunskaper bör också kunna stärkas och utvecklas i arbetet. Gestrin konstaterade också att priset på språkexamen är oskäligt högt, i synnerhet för unga personer i början av karriären.

Niclas Slotte (Ålands landskapsregering) påminde om Ålands språkliga ställning som medför att de statliga myndigheter som är verksamma på Åland är enspråkigt svenskspråkiga. Han ansåg att förslaget om omvända språkkunskaper är intressant.

Anni Koivisto (Sametinget) konstaterade att en likadan granskning av språkkunskapskraven (t.ex. kravet på omvända språkkunskaper) behövs också för att säkerställa kunskaper i samiska. Detta skulle t.ex. ha en underlättande effekt på rekryteringen över statsgränserna, eftersom samerna bor på fyra olika staters territorium. Koivisto föreslog att dessa frågor kunde granskas närmare i det språkpolitiska programmet. Ordföranden understödde detta förslag.

Dan Koivusalo (vänst) ansåg att det bör göras lättare att visa kunskaper i det andra inhemska språket. Han lyfte också fram de praktiska problemen med att avlägga språkexamen. Examenstillfällena ordnas en gång i månaden och på grund av coronaepidemin kan endast 9 personer delta per gång. Dessutom anmäler man sig till tillfällena per brev. Ordföranden konstaterade att dessa praktiska utmaningar bör lyftas fram på tjänstemannanivå.

Henrik Haapajarvi (sd) ansåg att en separat språkexamen var betungande och frågade samtidigt om promemorians status och dess förhållande till strategin. Han ansåg att det första förslaget i promemorian var bra, men förhöll sig mer reserverat till det andra förslaget.

Ordföranden konstaterade att det är oroväckande att se siffrorna på andelen svenskspråkiga inom statsförvaltningen. Detta är en snedvridning som måste tas på mycket stort allvar och språkexamen håller tydligt på att bli ett hinder för svenskspråkiga att söka sig till statsförvaltningen. Bakom utvecklingen ligger också förvaltningsreformer genom vilka de statliga myndigheterna har finska som majoritetsspråk. Kostnaden 454 euro för språkexamina är en stor kostnad för vem som helst och det är också en jämlikhetsfråga. Ordföranden konstaterade att man bör fundera på vilka linjedragningen man kan göra i denna fråga i nationalspråksstrategin. Ordföranden konstaterade också att hon understöder det förslag som framfördes av Christina Gestrin (Folktinget) om att det ska räcka med goda kunskaper i det andra inhemska språket, eftersom det uppstår en klar obalans när det alltid krävs utmärkta kunskaper i finska och nöjaktiga kunskaper i svenska.

Kjell Skoglund (finsk-svenska handelskammaren) ansåg också att priset på språkexamen är högt. Som exempel lyfte Skoglund fram minister Lintiläs besök i Stockholm, där ministern hade tolkats på engelska. Finländarna borde förstå att kunskaper i svenska är en stor fördel på den svenska marknaden. Han lyfte också fram erfarenheterna av den upplevda nivån på språkkunskaperna som inverkar på användningen av språket och kan leda till att osäkra låter bli att använda språket och övergår till engelska.

Ordföranden konstaterade att diskussionen antecknas för kännedom och att man på tjänstemannansidan överväger hur promemorian ska beaktas i nationalspråksstrategin. /

4 Kansalliskielistrategian päämäärät ja konkreettiset toimenpide-ehdotukset / Nationalspråksstrategins mål och konkreta åtgärdsförslag

Oikeusministeriön yksikönpäällikkö, kieliasianneuvos Corinna Tammenmaa ja neuvotteleva virkamies Anna Kiiskinen kansalliskielistrategian ohjausryhmän sihteeristöstä esittelivät kokousmateriaalin liitteenä ollutta ehdotusta strategian suuntaviivojen toteuttamiseksi. Ohjausryhmä keskusteli kansalliskielistrategialle ehdotetuista päämääristä ja konkreettisista toimenpide-ehdotuksista.

Johanna Sumuvuori (vihr.) nosti esiin kysymyksen kansalliskielten aseman turvaamisesta ja maahanmuuttajista. On selvää, että Suomeen tarvitaan uusia osaajia, joten voisiko harkita, että S2-kielipetus olisi kunnille velvoittavaa. Suuntaviivan 2 alla Sumuvuori painotti kulttuurin ja laadukkaan kirjallisuuden, erityisesti käännskirjallisuuden, merkitystä. Suuntaviivan 3 alla on tärkeää miettiä keinoja, jolla turvata se, että suomenkieliset pystyvät käyttämään ruotsia. Yleisenä haasteena on, että suomalaisten kielitaito kapenee ja motivaatio oppia uusia kieliä vähentyy. Olisi myös tärkeää miettiä, miten taataan yliopistoille perusrahoitus julkaista tutkimusta suomen ja ruotsin kielellä. Tämä lisäksi kaikkien julkisoikeudellisten viranomaisten nimet tulisi olla kansalliskielillä. Edellä mainitut kommentit ja ehdotukset olivat käsitelty vihreiden eduskuntaryhmässä ja Sumuvuori mainitsi, että ryhmällä on myös paljon ajatuksia kielipoliittiseen ohjelmaan.

Christina Gestrin (Folktinget) totesi, että on erittäin hyvä, että esitetään säännöllistä ruotsinkielisen työvoimatarpeen seuranta (päämäärä 1.1). Hän huomautti, että tässä yhteydessä tulisi mainita erikseen pelastuspalvelu- ja hätäkeskuskoulutus sekä ongelma, että koulutusta ei järjestetä säännöllisesti, eikä kaksikielisillä paikkakunnilla. Digi- ja väestötietovirasto on hyvä viranomaisen pilottihankeen toteuttamiselle (päämäärä 1.3). Sote-uudistuksen tavoitteessa on tärkeää mainita, että ehdotuksessa mainitut työkalut ovat Folktingetin ja Kuntaliiton laatimia (päämäärä 1.4). Gestrin totesi edelleen, että on erittäin tärkeää huomioida digitaalisten palveluiden nopea kehitys ja tarkastella, onko lainsäädäntöä tältä osin tarpeen päivittää (päämäärä 1.5.). Gestrin huomautti, että toisen kotimaisen kielen poistamista ylioppilastutkinnosta on jo selvitetty ja että sen sijaan tulisi tarkastella, miten matematiikan korostaminen ylioppilastutkinnossa ja yliopistojen oppilasvalinnoissa on vaikuttanut motivaatioon opiskella kieliä (päämäärä 3.2). Olisi myös tärkeää lisätä tietoisuutta Ruotsin ja Suomen yhteisestä historiasta koulujen historianopetuksessa (päämäärä 3.4). Konkreettinen toimenpide, jolla lisätään viranomaisten tietoa kielen merkityksestä laitutekijänä (päämäärä 3.4), on Folktingetin mielestä yksi tärkeimmistä kysymyksistä. Ruotsinkielisen kotoutumisen edistämisen (päämäärä 4.1) osalta Gestrin kysyi, riittääkö yksi

virkamies vastaamaan ruotsinkielisen integraation koordinaatiosta. Puheenjohtaja totesi, että kysymys ylioppilastutkinnon painotuksista on laaja, mutta myös tätä pitäisi olla lupa pohtia. Hän ilmaisi huolen siitä, että ruotsinkielisten oppilaiden kiinnostus A-suomen kirjoittamiseen ylioppilastutkinnossa on myös laskenut.

Niclas Slotte (Ahvenanmaan maakunnan hallitus) huomautti, että on tärkeää varmistaa koulutuksen, myös sisäisen koulutuksen, tarjonta molemmilla kielellä ja että valtion viranomaisten määräykset tulee antaa ja tietojärjestelmien tulee toimia myös ruotsin kielellä (päämäärä 1.1.). Ruotsinkielisiä palveluympäristöjä koskeva pilottihanke tulisi laajentaa myös muihin viranomaisiin (päämäärä 1.2) ja ruotsinkielisiä sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköitä tulisi perustaa ruotsinkielisen työvoiman hankkimiseksi Ruotsista (päämäärä 1.3). Slotte suhtautui myönteisesti ehdotukseen vaihto-ohjelmasta Ahvenanmaan kanssa ja toivoi, että siitä keskusteltaisiin maakunnan hallituksen kanssa (päämäärä 1.4.). Kaikki julkiset tietojärjestelmät tulee rakentaa molemmilla kielillä käytettäväksi ja tulisi selvittää mahdollisuus perustaa Suomen ja Ruotsin välinen yhteinen tekijänoikeusalue (päämäärä 1.5). Slotte korosti, että korkeakoulujen tulee voida toimia globaalissa maailmassa ja Ahvenanmaan näkökulmasta on tärkeää, ettei artikkeleita julkaista vain suomeksi vaan molemmilla kielillä (päämäärä 2.1). Slotte totesi, että myös ruotsin kielen elinvoimisuutta voitaisiin selvittää (päämäärä 2.3), että selkokielen tarve on tärkeä, mutta se ei saa johtaa siihen, että vaatimusta tiedon samanaikaisesta julkaisemisesta molemmilla kansalliskielillä heikennettäisiin (päämäärä 2.5) ja että kaikilla valtionavustusta saavilla yhdistyksillä tulisi olla vaatimus tietojen antamisesta molemmilla kielillä (tavoite 3.3). Puheenjohtaja totesi, että sihteeristö tulee olemaan yhteydessä Ahvenanmaan maakunnan hallitukseen heitä koskevista toimenpiteistä.

Anni Koivisto (Saamelaiskäräjät) nosti esiin saamen kielen aseman Suomen kielipolitiikkaa määrittelevissä asiakirjoissa. Strategiaan voisi lisätä maininnat saamen kielilaista ja esimerkiksi OKM:n alaisen saamelaisasioiden kehittämisryhmästä tuloksista. Hän halusi haastaa ryhmää tarkastelemaan päämääriä ja toimenpiteitä myös saamen kielen osalta ja toivoi, että osaan niistä voisi sisältää maininnan saamen kielestä. Esimerkiksi vahvistettu pohjoismainen televisiotarjonta palvelisi myös saamenkielisiä. Lisäksi monia toimenpiteitä, joita on tehty saamen kielen osalta voisi jatkojalostaa ruotsin kielen osalta, esimerkiksi Lapin alueella suunnitellaan koulutusta sote-ammattilaisille saamen kielen ja kulttuurin ymmärtämiseksi ja tästä voisi ottaa mallia myös ruotsinkielisillä alueilla. Koivisto piti tärkeänä, että strategialle ehdotetut toimenpiteet eivät sulje pois saamen kieltä ja nosti erityisesti esiin työvälineet sote-viranomaisille (päämäärä 1.3), suositus kunnille A-kielestä, jossa pitäisi kannustusta saamen kielen oppimiseen (päämäärä 3.2.) ja terminologiatyön, joka käännosten

johdosta vaikuttaa suoraan saamen kieleen (päämäärä 2.1). Puheenjohtaja totesi, että strategiassa pitää noteerata saamen kielet ja että strategista käytyä keskustelua hyödynnetään kielipoliittisessa ohjelmassa saamen kielen osalta.

Henrik Haapajärvi (sd.) kommentoi erityisesti kielitaitovaatimuksiin liittyviä ehdotuksia (päämäärä 1.4.) ja niiden suhdetta edellisessä asiakohdassa käsitellyn muistion sisältöön. Ehdotuksessa toimenpide käänteisistä kielitaitovaatimuksista ei ole saman sisältöinen muistion ehdotuksen kanssa, ja Haapajärvi kannatti muistion toimenpidettä. Hän muistutti myös siitä, että valtionhallinnossa käydään laajat kehityskeskustelut, joiden yhteydessä kielitaito tulee kartoitetuksi ja katsoi, että ehdotus hallituksen ja ministeriöiden sisäisen viestinnän kielestä ei ole strategian tasoinen asia.

Johanna Sumuvuori (virh.) kommentoi Anni Koiviston puheenvuoroa toteamalla, että voisi harkita saamen kielten aseman vahvistamista edelliseen kansalliskielistrategiaan verrattuna, joka sisälsi viisi mainintaa saame kielestä. Hän totesi, että kielipoliittisessa ohjelmassa tarvitaan herkkyyttä, jotta tajutaan että eri kielten ja kieliryhmien tilanne on erilainen, vaikka yleisasenne on, että kaikenlainen elvyttäminen on kaikkien kielten kannalta hyvä asia.

Corinna Tammenmaa (OM) ehdotti, että seuraavassa kokouksessa voitaisiin antaa ohjausryhmälle katsaus kielipoliittisesta ohjelmasta.

Puheenjohtaja totesi, että ohjausryhmän sihteeristö jatkaa päämäärien ja toimenpiteiden työstämistä keskustelun perusteella ja asiaan palataan kun valmistelu on edistynyt.

/

Justitieministeriets enhetschef, språkrättsrådet Corinna Tammenmaa och konsultativa tjänstemannen Anna Kiiskinen från sekretariatet för nationalspråksstrategins styrgrupp presenterade förslaget till genomförande av riktlinjerna för strategin som bifogats till mötesmaterialet. Styrgruppen diskuterade de mål och konkreta åtgärdsförslag som föreslås för nationalspråksstrategin.

Johanna Sumuvuori (gröna) lyfte fram frågan om trygghet av nationalspråkens ställning och invandrare. Det är klart att det behövs kunniga personer till Finland, så kan man tänka sig att S2-språkundervisningen vore förpliktande för kommunerna? Under riktlinje 2 betonade Sumuvuori betydelsen av kultur och litteratur av hög kvalitet, särskilt översättningslitteratur. Under riktlinje 3 är det viktigt att överväga metoder för att säkerställa att finskspråkiga kan använda svenska. En allmän utmaning är att finländarnas språkkunskaper försämras och motivationen att lära sig nya språk minskar. Det är också viktigt att fundera på hur

universiteten garanteras basfinansiering för publicering av forskning på finska och svenska. Namnen på alla offentligrättsliga myndigheter ska finnas på nationalspråken. De ovan nämnda kommentarerna och förslagen hade behandlats i de grönas riksdagsgrupp och Sumuvuori nämnde att gruppen också har många tankar om det språkpolitiska programmet.

Christina Gestrin (Folktinget) konstaterade att det är väldigt bra att man föreslår en regelbunden uppföljning av arbetskraftsbehovet på svenska (mål 1.1). Hon påpekade att man här skilt borde nämna räddningstjänst- och nödcentralsutbildningen och problemet att utbildning inte ordnas regelbundet och inte på tvåspråkiga orter. Att genomföra ett pilotprojekt hos myndigheten för digitalisering och befolkningsdata är bra (mål 1.3). I målsättningen om social- och hälsovårdsreformen är det viktigt att nämna att de verktyg man talar om är utarbetade av Folktinget och Kommunförbundet (mål 1.4). Gestrin konstaterade vidare att det är ytterst viktigt att beakta den snabba utvecklingen av digitala tjänster och se om lagstiftningen behöver uppdateras till denna del (mål 1.5.). Gestrin påpekade att det redan gjorts utredningar om sloandet av det andra inhemska språket i studentexamen och att man istället borde se över hur av betoningen av matematik i studentexamen och studentupptagningen till universiteten påverkat motivationen att studera språk (mål 3.2). Det vore också viktigt att öka kunskapen om Sveriges och Finland gemensamma historia genom historieundervisningen i skolorna (mål 3.4). Den konkreta åtgärden om att öka informationen till offentligt anställda om språkets betydelse som kvalitetsfaktor (mål 3.4) upplever Folktinget som en av de viktigaste punkterna. Vad gäller målsättningen om integration på svenska (mål 4.1) ställde Gestrin frågan om en tjänsteman med ansvar för koordineringen av integrationen på svenska räcker. Ordföranden konstaterade att frågan om betoningarna i studentexamen är bred, men att man borde tillåtas att tänka på den och att det finns en oro över att svenskspråkiga elevers intresse för att skriva A-finska i studentexamen också gått ner.

Niclas Slotte (Ålands landskapsregering) påpekade att det är viktigt att säkerställa utbud på utbildning, också intern utbildning på båda språken och att alla föreskrifter och statliga myndigheters datasystem ska finnas på svenska (mål 1.1.) Pilotprojektet om servicemiljöer på svenska borde utvidgas till andra myndigheter (mål 1.2) och man borde inrätta svenskspråkiga enheter i social- och hälsovården för att kunna ta in arbetskraft från Sverige (mål 1.3). Slotte ställde sig positivt till förslaget om ett utbytesprogram med Åland och hoppades att man diskuterar det med landskapsregeringen (mål 1.4.). Alla offentliga datasystem bör byggas så att de kan användas på båda språken och man kunde utreda möjligheten till ett gemensamt upphovsrättsområde mellan Finland och Sverige (mål 1.5). Slotte poängterade att det är viktigt att högskolor kan agera i en internationell värld och från Ålands synvinkel är det viktigt att artiklar inte enbart publiceras på finska utan på båda

språken (mål 2.1). Slotte konstaterade att man också kunde utreda svenska språkets livskraft (mål 2.3), att behovet av lättläst är viktigt men det får inte leda till att man tummar på kravet om att information utges samtidigt på båda nationalspråken (mål 2.5) och att alla föreningar som får statsunderstöd borde ha krav på att tillhandahålla information på bägge språken (mål 3.3). Ordföranden konstaterade att sekretariatet kommer att vara i kontakt med Ålands landskapsregering om de åtgärder som specifikt gäller dem.

Anni Koivisto (Sametinget) lyfte fram samiska språkets ställning i de dokument som fastställer Finlands språkpolitik. I strategin kunde nämnas samiska språklagen och till exempel resultaten från UKM:s utvecklingsgrupp för samiska ärenden. Hon ville utmana gruppen att se över målen och åtgärderna också i fråga om samiskan och hoppades att en del av dem kunde innehålla ett omnämnande av samiska språket. Till exempel ett stärkt nordisk tv-utbud skulle även betjäna samiskspråkiga. Många åtgärder som vidtagits i fråga om det samiska språket kunde vidareförädlas att gälla det svenska språket, till exempel i Lappland planeras utbildning för yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården för att förstå det samiska språket och den samiska kulturen, och en modell för detta kunde även tas i bruk i svenskspråkiga områden. Koivisto ansåg det vara viktigt att de åtgärder som föreslås i strategin inte utesluter samiskan och lyfte fram särskilt verktygen för social- och hälsovårdsmyndigheterna (mål 1.3), rekommendationen till kommunerna om A-språket, som också borde uppmuntra till inläring av samiska (mål 3.2) och terminologiarbetet som på grund av översättningar direkt påverkar det samiska språket (mål 2.1). Ordföranden konstaterade att man i strategin bör notera de samiska språken och att den diskussion som förts gällande nationalspråksstrategin kommer att utnyttjas i det språkpolitiska programmet när det gäller samiskan.

Henrik Haapajärvi (sd) kommenterade särskilt förslagen om språkkunskapskrav (mål 1.4) och deras förhållande till innehållet i den promemoria som behandlats under föregående dagordningspunkt. I förslaget är åtgärden om omvända språkkunskapskrav inte likadan som i promemorian, och Haapajärvi understödde åtgärden i promemorian. Han påminde också om att statsförvaltningen för omfattande utvecklingssamtal i samband med vilka språkkunskaper kartläggs och ansåg att förslaget om språket i regeringens och ministeriernas interna kommunikation inte är en fråga på nivå för strategin.

Johanna Sumuvuori (gröna) kommenterade Anni Koivistos anförande och konstaterade att man kunde överväga att stärka de samiska språkens ställning jämfört med den föregående nationalspråksstrategin, som innehöll fem omnämnananden av samiskan. Hon påpekade att det finns ett behov av lyhördhet i det språkpolitiska programmet för att inse att situationen för de

olika språken och språkgrupperna skiljer sig, även om den allmänna uppfattningen är att alla former av stimuleringsåtgärder är till nytta för samtliga språk.

Ordföranden konstaterade att styrgruppens sekretariat fortsätter att bereda målen och åtgärderna utifrån diskussionen och återkommer till frågan när beredningen har framskridit.

5 Muut asiat / Övriga ärenden

Ei muita asioita. / Inga övriga ärenden.

6 Seuraava kokous / Nästa möte

Ohjausryhmän seuraava kokous järjestetään kesäkuussa. Kokouksessa järjestetään kuuleminen kansalliskielistä ja kielellisten oikeuksien käytännön toimivuudesta.

Ohjausryhmän sihteeri palaa kokousaikaan ja käytännön järjestelyihin.

Puheenjohtaja totesi tässä yhteydessä, että uudesta kansalliskielistrategiasta päättäminen siirtyy syksyyn./

Styrgruppens nästa möte ordnas i juni. Vid mötet ordnas ett hörande om nationalspråken och hur de språkliga rättigheterna fungerar i praktiken. Styrgruppens sekretariat återkommer till mötestiden och de praktiska arrangemangen.

Ordföranden konstaterade i detta sammanhang att beslutet om den nya nationalspråksstrategin skjuts upp till hösten

7 Kokouksen päättäminen / Mötet avslutas

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.36. / Ordföranden avslutade mötet kl. 10.36.

Anna-Maja Henriksson
Puheenjohtaja/
Ordförande

Anna Kiiskinen
Kokouksen sihteeri/
Mötessekreterare